

Osmá kapitola pojednává o tom, co je exotické, jak je dnes nahlíženo na krásu, jak vznikl koncept globální krásy a čím je v dnešním globálním dění fenomén hledání rodinných kořenů. Devátá kapitola popisuje, jak je člověk ovlivněn tím, jak je viděn v očích společnosti, a jaký to má vliv na jeho sebereflexi. Předposlední kapitola má za předmět výzkumu řecké a kyperské homosexuály. Rozhovory s nimi vypovídají, jak jejich rodina a náboženství silně potlačují jejich sexualitu a jak jejich kultura determinuje jejich osobní pohled na homosexualitu. Poslední kapitola popisuje pak násilí, výtržnosti, nepokoje na pozadí osobních zkušeností v asijském gangu.

Všechny studie jsou doplněny bohatým poznámkovým aparátem, plastickými a živými je však činí zejména osobní výpovědi lidí.

Daniela Hamm-Kalmanová

Tatjana Aleksić, ed., *Mythistory and Narratives of the Nation in the Balkans*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 2007, 234 s.

Sborník vychází z konference *Balkan Literatures and Nationalism*, která se konala v roce 2005 ve Washingtonu. Tatjana Aleksićová, absolventka postgraduálního studia literární komparistiky, vybrala deset esejů, které se věnují vztahu literatury balkánských národů a nacionalismu, literárním formám, jakož i způsobům, které jihovýchodní národy využívají při interpretaci sebe samých. Eseje se obsahově zaměřují zejména na současnou literaturu a film, ve kterých se literární poetika prolíná s národotvornou.

Editorka konceptuálně vychází z konceptu balkanismu (jako balkánské variace na orientalismus E. Saida), jež chápe jako nekonečný dialog mezi povýšeneckou (Západ) a sebeobrannou (balkánské národy) rétorikou. Kvůli nemožnosti vymanit se z tohoto začarovaného kruhu jsou balkánské národy „odsouzeny k sebeobraně vůči negativním interpretacím“ sebe samých, což se může projevit formou neustálého prokazování nevinnosti na poli literatury a filmu.

Po vzoru Benedikta Andersona (koncept národa jako *imagined community*) pokládá Aleksićová národ za vykonstruovanou komunitu, za jakýsi moderní mýtus, kterému literatura slouží jako prostředek pro sebepotvrzení a pro tvorbu národních historií. Hybridním termínem *mythistory* se snaží ilustrovat myšlenku, že tam, kde je historie, je i mýtus. Odvolává se přitom na „otce historie“ Hérodota, který ve svém díle spojoval reálné události s legendami. Vytváření mýtu, resp. vytváření národních historií, ovlivňuje obsah i formu literatury či filmu jako uměleckých forem, které se na této tvorbě podílejí.

Deset esejů od autorů zabývajících se literárními a filmovou kritikou, komparistikou či balkánskými studii se věnuje dialogu nacionalismu a literatury/filmu v Albánii, Řecku, ve státech bývalé Jugoslávie nebo též v přeshraniční multikulturní

oblasti Podunají. Publikace svým přístupem i vyzněním dává za pravdu citovanému Salmanu Rushdiemu, když tvrdí, že „celá historie lidstva je krvavou bitvou o převahu jednoho příběhu nad druhým: příběhu, který se snaží dokázat, že je starší, velkolepější a lepší než ty ostatní“ (s. 5).

Jakub Šimák

Belarus i Rossija 2007. Statističeskij sbornik. Moskva: Rosstat, 2007, 164 s.

Statistický sborník byl vypracován společně běloruským Ministerstvem statistiky a analýzy a ruskou Federální službou státní statistiky s účastí Stálého výboru svazového státu Ruska a Běloruska; sborník vychází pravidelně již od roku 1997. Publikace zahrnuje statistické údaje obou států hlavně za rok 2006, nicméně ve srovnávacích tabulkách jsou někdy uvedeny i údaje od roku 1991 nebo 1996. Uvedená data se týkají například ekonomické spolupráce obou států, sociálních témat, zemědělství, vědy až po takové údaje, jako jsou data o počtu televizorů v domácnostech (přičemž jsou rozděleny na barevné a černobílé), celkové délce železničních tratí, počtu doktorandů v jednotlivých oblastech vědy a mnoho dalších. Nedílnou součástí práce jsou i vstupní kapitoly k většině problémových okruhů, první kapitola je dokonce celá věnována obchodní výměně mezi oběma státy za rok 2006, která byla vypracována podle podkladů poskytnutých Stálým výborem svazového státu.

Kristina Osipova

Paul Bergne, **The Birth of Tajikistan.** London: I. B. Tauris, 2007, 207 s.

Autor se zabývá jednak vznikem tádžického státního útvaru ve 20. letech 20. století, nejprve jako Tádžické autonomní oblasti, následně jako Tádžické ASSR a nakonec jako Tádžické SSR, jednak procesem národního uvědomování Tádžiků s důrazem na období počátku 20. století.

Knihy je rozdělena do dvanácti kapitol (nepočítaje v to úvod a závěr), které jsou řazeny víceméně chronologicky. Po samotném úvodu, ve kterém autor vymezuje téma knihy, se první kapitola zabývá středoasijskými identitami a jejich historickým vývojem, tj. střety persky mluvících a turkických státních útvarů. Druhá kapitola se zabývá „turkickým nástupem“ čili turkickou národní a jazykovou ofenzívou zhruba mezi lety 1917 a 1924. V tomto období byla perština často označována za zpátečnický jazyk a docházelo k perzekuci persky hovořících Tádžiků kvůli jejich podpoře basmačského povstání. Ve třetí kapitole se autor zabývá bolševickou revolucí v jižním Turkestánu